

Наукова бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 24 (1637).

27 ЧЕРВНЯ 1986 РОКУ.

Ціна 2 коп.

ГАРЯЧЕ
ПОЗДОРОВЛЯЄМО
ВИПУСКНИКІВ
ОДЕСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ім. І. І. МЕЧНИКОВА
1986 РОКУ!

Рішення ХХVII з'їзду КПРС — в життя!

«КУРСОМ ПРИСКОРЕННЯ і МИРУ,

В Одесському університеті пройшла науково-теоретична конференція професорсько-викладацького складу і співробітників університету — слухачів методологічно-теоретичних семінарів на тему «Курсом прискорення і миру».

Конференцію відкрив секретар парткому ОДУ доцент І. І. Кондратюк. З доповідями виступили завідувач кафедрою історії КПРС, делегат ХХVII з'їзду КПРС, професор М. Н. Якупов, зав. кафедрою політекономії О. Г. Лобунець, зав. кафедрою наукового комунізму професор Д. С. Шелест, зав. кафедрою теоретичної фізики професор В. М. Адамян, доцент кафедри марксистсько-ленинської філософії Р. А. Личковський.

Кращі керівники і консультанти методологічних і теоретичних семінарів і пропагандисти системи марксистсько-ленинської освіти були нагороджені грамотами ректорату і парткому ОДУ і заохочені екскурсійною поїздкою до міста-героя Севастополя.

Осяяні радістю обличчя у випускників історичного факультету. Але на серці — легкий сум.

Минуть роки, проте ніколи не забудуться щасливі дні, проведені у рідному університеті.

Незабаром роз'їдуться друзі по країні, на кожного чекає своя доля. Та усіх їх буде єднати одне: палка любов до Батьківщини, постійна готовність нести в маси високе слово партньої правди.

Че — їх покликання, святий обов'язок історика.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

З напутнім словом до випускників 1986 року звертається т. в. о. ректора університету професор Владлен Миколайович ТОЦЬКИЙ.

ЩАСТИ ВАМ У ЖИТТІ

Сьогодні всі мі під глибо-
ким враженням від проекту
ЦК КПРС про перебудову ви-
щої освіти. І це природно, ад-
же мова йде, перш за все,
про якість підготовки спеціалі-
стів, про відповідальність не
лише вузу, але й замовника і —
підкремлимо особливо — май-
бутнього спеціаліста за рівень
підготовки фахівця. Яким буди
спеціалісту — це зараз загаль-
народна проблема.

В проекті передбачені конкретні заходи, які дозволяють максимально і об'єктивно визначити відповідність фахівця тій чи іншій категорії. Маю на увазі положення про атестування випускника через три роки його практичної діяльності.

Між іншим, про необхідність подібного атестування говорилося давно. В університеті практикувалася система стажування. Були розроблені відповідні анкети, на які випускники повинні були відповісти в кінці першого навчального року, якщо це стосується шкільних вчителів. Керівництво школи (чи підприємства — для інших спеціалістів) повинно було дати випускнику виробничу характеристику. Все це надсилається до вузу. Проте, відверто кажучи, ця система себе не виправдала, бо носила здебільшого формальний і необов'язковий характер для керівників.

Зовсім інакше ставиться питання зараз. Обов'язкова атестація спеціаліста, а тим більше, присвоєння категорій в залежності від результатів роботи випускника зумує його не просто більш відповідально ставитися до своїх студентських обов'язків у вузі, але й заздалегідь самостійно дбати про якість своїх знань, про широчину свого світогляду.

А головне — вузу не доведеться займатися дріб'язковою опікою, а тим більше розшукувати свого вихованця, щоб дізнатися про стан його справ.

— Владлен Миколайович, Ви критично оцінili існуючу систему стажування спеціаліста — випускника університету. Але, незважаючи на це, маєте, є і позитивний досвід міжнародних зв'язків випускників з університетом?

— Безперечно. На багатьох факультетах існують прекрасні традиції підтримання тісних творчих — і що дуже важливо — обопільно корисних зв'язків.

Так, на біологічному факультеті, наприклад, існує зоологічний музей. Випускники факультету, які працюють в школах області, часто привозять своїх учнів на екскурсію до музею. Більшість з них постійно переписуються з викладачами кафедр, отримують кваліфіко-

вані консультації з різних питань, працюють над науковими темами, узгодженими з керів-

ництвом кафедр. І є приклади, коли випускники — практики успішно захищаються, тим самим доводячи своє моральне право на можливість бути використаними на викладацькій роботі в університеті.

Гадаю, що це саме той випадок, про який йдеться в проекті ЦК КПРС, зокрема у розділі II, — вищі навчальні заклади повинні посилити турботу про раціональне використання, постійне професійне зростання і підвищення ефективності праці спеціаліста.

— Владлен Миколайович, щороку університет проводжає свої випускників і зустрічає своїх абітурієнтів. І це вже стало звичним, як схід і захід сонця. Але цього року вступають в дію нові правила прийому. Які надій покладає університет на ці правила?

— Тільки вчора в університеті відбулася конференція, яка досконало ще раз розглянула нові правила прийому і особливо положення про профорієнтаційну співбесіду. Розроблені і затверджені більш-менш чіткі критерії відбору найбільш достойних. Але до цього хочу додати: починаючи з цього року, університет у повній мірі скористається орієнтацією на цільову підготовку спеціалістів.

У нас є договори з районни-

ми відділами народної освіти, які зобов'язалися направити для навчання в університеті випускників сільських середніх шкіл, рекомендованих для здобуття педагогічних спеціальностей. Ці абітурієнти будуть мати пільги, які дадуть їм перевагу перед іншими вступниками. Закінчивши університет, абітурієнти 1986/87 навчального року пойдуть за призначенням туди, звідки їх було направлено на навчання.

Таким чином, університет буде позбавлений необхідності займатися невластивими йому функціями — влаштовувати на роботу своїх вихованців.

Новий порядок дозволить нам зосередити основну увагу на підвищенні якості навчального процесу, що забезпечить високий рівень підготовки спеціалістів.

— Ваші побажання випускникам 1986 року?

— Як завжди — особистого щастя і успіхів у праці. Але до цього додам: сьогодні кожен повинен розраховувати в першу чергу на себе. Бо сподіватися на успіхи в житті можна лише тоді, коли ти маєш на це моральне право. Отже, залишається одне — працювати, працювати і бути завжди недоволені результатами своєї праці, і постійно вчитися. Для цього минішнім випускникам будуть створені найсприятливіші умови. Головне — не опускати руки у разі невдачі. Адже найбільшу радість перемоги дає тільки переборювання всіляких труднощів.

Бесіду вів
М. ЩЕРБАНЬ.

Великий інтерес

Нещодавно кафедри філософії, психології та педагогіки провели зустріч за «круглим столом» зі студентами фаху КПРС, філологічного, біологічного та деяких інших на тему: «ХХVII з'їзд КПРС про зростання ролі людського фактора в прискоренні соціально-економічного розвитку нашої країни».

Засідання «круглого столу» відкрили завідувач кафедрою психології доцент Т. М. Козіна та доцент кафедри філософії природничих факультетів С. В. Остапенко.

Перед студентами виступили завідувач кафедрою педагогіки доцент О. М. Якуповська, доцент кафедри педагогіки Л. М. Беляєва, доцент кафедри психології А. А. Бефані, старший викладач кафедри педагогіки І. А. Клімов, асистент О. Є. Вовкова.

Зустріч закінчилася показом кінофільму «Ми — екіпаж». Засідання «круглого столу» викликало великий інтерес у студентів.

А. АНАТОЛЬЄВА.

935 спеціалістів підготовлено цього року на державному відділенні дев'яти факультетів університету. 570 випускників будуть працювати в системі народної освіти, у тому числі в школах — близько 500 чоловік. В народне господарство країни прийде 350 випускників стаціонару. Понад 5500 спеціалістів підготовлено в цьому році на вечірньому і заочному відділеннях.

Наші випускники отримали дипломи молодих спеціалістів. З якими думками, сподіваннями і настроєм вступають вони в самостійне життя? Про це розповідає сьогоднішній номер «ЗНК».

Коли отримано диплом...

ЮРІЙ ЗУЄВ, випускник історії:

Після закінчення університету я буду викладати історію в одній із шкіл міста Умані. Ті знання, які одержав в університеті, мене як майбутнього учителя-історика, задовольняють. Але потісся б, щоб більш тривалою була педагогічна практика. Добре, що зараз вона проходить з курсом. Під час педпрактики в школі я відчув, що спеціальних знань у мене вистачає, а ось педагогічних навичок бракує. Я і мої товариши, які вибрали професію, педагога, усвідомлюємо, що в реформі школи нам належить взяти найактивнішу участь. Тому готуємо себе до творчої роботи в школі, з опануванням кращого педагогічного досвіду і продовження його власними зусиллями.

Нешодавно опубліковано проект ЦК КПРС про перебудову вищої школи. Я згоден з його положеннями про необхідність посилення студентського самоврядування, підвищення якості викладання і застосування навчального матеріалу у вузі.

Всі ці роки я мешкав у гуртожитку № 2 і вважаю, що студрада гуртожитку обмежена в своїх можливостях. Студентський побут був би налагоджений краще, багатьох проблем не існувало б, якби студрада мала реальні права і підстави для розв'язання

вченко. Я одержала призначення в Арцизькому районі, в село, яке розташоване неподалік від моєго рідного. Мені подобається працювати з дітьми. Для мене не існує нічого більш захоплюючого, як навчати дітей розумінню художнього слова, прищеплювати їм любов до великої російської літератури. Я проходила

ДО ПОБАЧЕННЯ, БУНІВЕРСИТЕТ!

ШАНОВНІ ВИПУСКНИКИ!

Ось і настав урочистий день, якого ви так давно чекали. Сьогодні ви вже не студенти, а колеги — молоді спеціалісти.

Говорячи словами поета, в прекрасний, неповторний час вступаєте в самостійне життя.

Нелегка робота чекає на вас у школах і лабораторіях, в аудиторіях і виробничих цехах. Адже XXVII з'їзд КПРС, червневий (1986 р.) Пленум ЦК КПРС від усіх нас вимагає неформального ставлення до своєї праці, творчого наслухання, сумління і відновлення дальності.

Більшість з вас у першій переступить поріг своєї школи. Ви станете не просто викладачами, а перш за все вихователями майбутніх громадян. Чи є щось почесніше, аніж виховати справжню людину, відданого патріота нашої соціальної Вітчизни, інтернаціоналіста душою і помислами.

Ми впевнені, що заради цієї великої справи ви не пошкодите ні своїх сил, ні свого життя. Хай ніколи не проголонте ваші комсомольські серця.

Творіть і дерзайте в ім'я нашої Батьківщини, в ім'я миру і прогресу, в ім'я комуністичного майбуття.

Комітет комсомолу Одеського держуніверситету.

педпрактику в 119-й одеській школі і відчула, що, незважаючи на труднощі, мені вдається проводити цікаві уроки. Що заважає у викладанні? Не задовольняють стандартні і шаблонні формулювання підручників.

Треба вчити школярів читати художні твори, розуміти їх глибину, щоб вони вміли пов'язувати моральні уроки літератури з власним життям. Кожна людина, в тому числі старшокласник, сприймає художній твір по-своєму. Навчити висловлювати свої думки і почуття — теж завдання вчителя літератури.

У квітні цього року в Тарту проходила Всесоюзна наукова конференція, в якій я теж брала участь. Хочу зазначити, що в Тартуському університеті викладання значно відрізняється від програм нашого факультету — там багато цікавих семінарів, спецкурсів. Учасники конференції були вражені, як глибоко і професійно вміють студенти II курсу Тартуського університету аналізувати художні твори, будувати власні концепції — таке не під силу і багатьом нашим п'ятикурсникам.

Розумінню свого предмету і професійним навичкам я зобов'язана кращим викладачам нашого факультету, таким як Арнольд Олексійович Слюсар, Степан Петрович Ільйов, мій науковий керівник Віра Олександровна Фабіанська. Але, на жаль, деякі курси читалися трафаретно, досить примітивно. Лекції з методики викладання літератури, з педагогіки не були пов'язані з передовим досвідом викладання літератури в школі, і взагалі з практичною роботою учни-

теля. Вважаю, що перебудова вищої школи, яка, власне, розпочалась, приведе і до підвищення рівня викладання літератури в університеті.

ЮРІЙ БУХАНЧЕНКО, ЮРІЙ НІКІФОРОВ, випускники геолого-географічного факультету, спеціалізація — інженерна геологія.

Професію інженера-геолога ми обрали не випадково, можна сказати, за покликанням. Вважаємо, що за роки навчання в університеті ми непогано оволоділи своєю професією. Програма навчання на ГГФ побудована таким чином, щоб готовити спеціалістів широкого профілю. Багато корисного для опанування спеціальністю дають літні виробничі практики.

Після III курсу ми працювали робітниками в геохімічних загонах в Магаданській та Якутській областях. А вже після IV виконували обов'язки інженерів - геологів, досліджували ґрунти. У на-

дохньою самодіяльністю. З I курсу склалося в нашій групі ядро самодіяльного колективу — це Олексій Ружицький, Олег Другчин, Ігор Васильков, інші хлопці і дівчата. Ми виступали на днях факультету, брали участь у конкурсах, у виставах театру поезії. Останні успіхи випав на долю нашого самодіяльного колективу на випускному «Бенефісі», який зібрав багато глядачів з різних факультетів. Взагалі, наш V курс користувався авторитетом і поговою на факультеті. Першокурсників ми запустили до художньої самодіяльності, передали їм естафету. На жаль, III і IV курси нас не підтримали у цьому плані. Хлопці з цих курсів пішли служити в армію, і активність груп значно знизилася. Хоч у нас на факультеті хлопці і небагато, то у студентському громадському житті задають, як правило, саме вони.

Пощастило нам вчитися у чудових викладачів. Професор Всеволод Денисович Севастьянов: ніколи не робить перевірочного присутніх на лекціях, не помічає запізнень, але його лекції настільки цікаві і глибокі, що відвідування їх стає внутрішньою потребою. А перед 8 березня Всеволод Денисович цілу годину читав нам вірші різних поетів, присвячені

ціальність, вона повинна так працювати протягом семестру, щоб в сесії тільки підібвалися підсумки попередньої роботи. Студенти вважають, що досить відвідати 2-3 рази на тиждень заняття, щоб забезпечити собі трійку. Основним стимулом в навчанні залишається стипендія. На німецькому відділенні, де навчаються в основному юнаки та дівчата з сіл, рівень відвідування і успішність завжди вища, адже цим студентам, як правило, стипендія необхідна. Місцями же студентів, які навчаються в основному на англійському і французькому відділеннях, проблема засобів існування турбус менше. І дисципліна тут гірша. При такому, прямо скажемо, ненормальному ставленні до навчання навчально-виховна комісія потрібна. Ми викликали студентів на засідання комсомольського бюро, на які запросували викладачів, представників деканату, такі бесіди приносили користь, внаслідок чого часто формувалося інше ставлення студента до навчання. Ми відмовилися від таї форми, як листи на виробництво батькам студентів. Доросла людина сама повинна відвідувати за свої вчинки. У нас були випадки, коли студенти зовсім переставали працювати, роками тягнули за собою «хвости». Через комсомольське бюро факультету ми подавали в деканат клопотання про виключення цих студентів, і трох чоловік було виключено.

Хотілося б, щоб перебудова вищої школи привела до того, щоб студентів не треба було примушувати вчитися, щоб навчання стало їх природною потребою і необхідністю.

ГРИГОРІЙ ВАРТАНЯН, випускник мехмату.

— Рекомендований до аспірантури. Якими проблемами буде займатися? Звичайно, теорією функцій.

Григорій — з учительської сім'ї. Батько — вчитель математики, мати — викладач літератури. Людина ненаважлива, внутрішньо зюрана, Вартанян говорить зараз не про сеє, його більше турбус майбутнього університету. Ігоряємося ми із проблемами перебудови вищої школи в зв'язку з опублікуванням проекту ЦК КПРС.

Григорій настроєний критично, не без гумору кепкую над самим собою:

— Як пробудити у студента інтерес до навчання! Важко відповісти на це запитання. Але знаю, що багато з них скептично ставляться до того, що читається нам у відповідності з програмою факультету. Більшість вважає, що викладачу середньої школи математичні премудрості ні до чого. Можливо, в університеті треба з самого початку диференційовано комплектувати групи у відповідності з майбутнім призначенням спеціаліста! Але дуже важко визначити з самого початку, що вийде з того чи іншого студента...

Григорій Вартанян з гіркою розмовою говорить про недосконалість університетської адміністративної структури:

— Важко зрозуміти, чому у всіх ланках відсутня чіткість. Ось ми занічими університет, а досі не знаємо, коли будуть вручені дипломи. І таке враження, ніби все відбувається хаотично, повідомлення робляться в останнє вчілину.

На питання про ставлення до університетської багатотиражки Григорій відповів, що читав її рідно. Газета в більшості випадків залишається лежати нерозібрanoю в комітеті комсомолу факультету. Є претензії і до редакції газети: дуже мало матеріалів про стурдентське життя, не вистачає гостроти, рідко порушуються цікаві проблеми, не відбувається відповідь на розмови про наболілі питання.

В нашу з Григорієм розмову вступає **ВІКТОРІЯ КУЗЬМИНА**, теж випускниця мехмату. Вона говорить, що на меҳматі досить високий рівень викладання математичних дисциплін. З цим різко контрастує надзвичайно низький рівень викладання іноземної мови, зокрема англійської. В середній школі мову викладали на багато краще. Чому у студента немає інтересу до навчання? А звідні він з'явиться? Хіба ви не знаєте, — говорить Вікторія, — що наш факультет заразовує всіх, хто подає документи. Конкурс практично не існує, вибирати нема з кого.

На думку Вікторії, ця проблема дуже своєчасно і гостро поставлена в проекті ЦК КПРС про перебудову вищої школи.

Вікторія одержала призначення в середню школу села Лиманське Одеської області.

— Ви з Григорієм з однієї

групи?

— Ні, ми з однієї сім'ї, адже Григорій — мій чоловік.

— Що ж, побажаємо молодому подружжю доброго початку роботи, творчих шукань і знахідок.

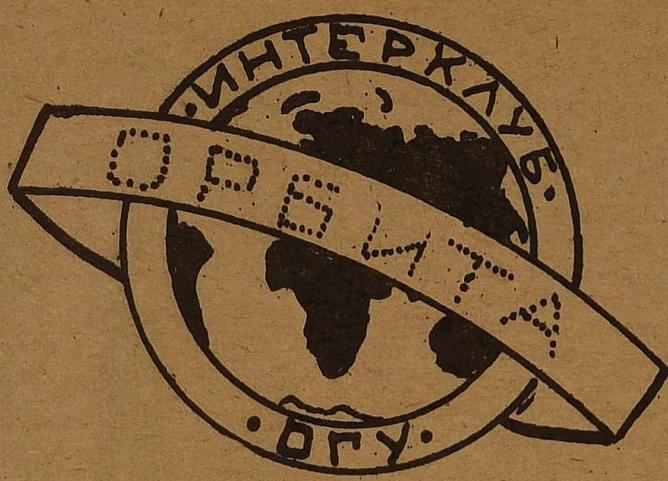

матеріальних і моральних проблем.

Щодо якості викладання, то вважаю, що нові спецкурси, пов'язані з інформатикою і основами ЕОМ, які були введені на істфакі на V курсі, не мають попередньої бази, а тому засвоюються поверхово. Треба переглянути ці програми і подавати їх студентам-гуманітаріям не абстрактно, а в тісному зв'язку з нашою спеціальністю.

МАРІЯ ЧЕНКОВА, випускниця філфаку.

Я виросла в селі Дмитровка Татарбунарського району, там же закінчила середню школу. Майбутню професію допомогла мені обрати вчителька російської мови і літератури Дора Миколаївна Кра-

Созирайте во имя мира!

В знаменательное время заканчивают Одесский университет выпускники — наши друзья из зарубежных стран.

Наши выпускники выходят на широкую дорогу жизни с сознанием своего высокого предназначения: быть не только полезным для своей родины, но и всеми силами бороться за наивысшее благо на Земле, каким является мир.

Как отмечено в проекте ЦК КПСС «Основные направления перестройки высшего и среднего специального образования в стране», советская высшая школа осуществляет широкое международное сотрудничество, оказывает большую помощь многим странам мира в подготовке национальных кадров.

В это благородное дело вносит свою посильную лепту Одесский государственный университет.

Начиная с 1947 года, когда в его стенах появились первые иностранные учащиеся, наш вуз подготовил около 800 специалистов для 55 стран мира.

В нынешнем учебном году завершают обучение 72 иностранных гражданина из 15 стран. Революционная Куба встретит 40 своих дипломированных специалистов.

Так, например, Карлос Роке Гарсия успешно закончил исторический факультет. Его работа «Возрастание руководящей роли Компартии Кубы в строительстве социализма» получила высокую оценку на областном туре XI Всесоюзного конкурса научных и студенческих работ. Карлос Роке сочел учебу с большой общественной работой. Он был секретарем бюро Одесской организации СМН. Его дипломная работа оценена высшим баллом.

Диплом с отличием получает Херардо Гильен (химический факультет). С III курса он активно работал в студенческом научном кружке. Им опубликованы тезисы доклада на межвузовской научной студенческой конференции, направлена заявка на предполагаемое изобретение; в «Журнале органической химии АН СССР» приняты к опубликованию две его статьи, еще две статьи готовятся к публикации.

Руководство факультета сочло целесообразным рекомендовать Херардо Гильена в аспирантуру.

Группа выпускников из ГДР на протяжении всего периода обучения выделялась серьезным отношением к занятиям, целенаправленной работой в области научных исследований. В частности, Эндерайн Иорг рекомендован в аспирантуру по специальности «Теоретическая и математическая физика».

Примером для многих студентов может служить выпускник из Лаоса Прасайсомбат Бунтхоб (биологический факультет). Преодолевая языковые трудности и пробелы в школьной подготовке, он всерьез занялся научными исследованиями, проводил экспериментальную работу во Всесоюзном селекционно-генетическом институте, проявив при этом исключительное трудолюбие, настойчивость и знание предмета исследования. Дипломная работа, выполненная на основе этих исследований, была защищена с отличной оценкой.

Выпускник юридического факультета гражданин ДРА Зияуддин Ростан выбрал себе профессию задолго до приезда в СССР.

Апрельская революция направила его на работу в следственные органы — работу, требующую от молодого сотрудника не только гражданского и личного мужества, но и специальных знаний. Эти знания Зияуддин Ростан приобрел в стенах Одесского университета. Серьезное отношение к учебе, углубленная работа над материалами помогли юноше из Афганистана успешно преодолеть все трудности. Скоро он пополнит в своей стране ряды тех, кто защищает революцию силой закона.

Высокую оценку получила дипломная работа выпускники из Эквадора студентки геолого-географического факультета Эулалии Ибарры. Материал для диплома она собирала на Галапagosских островах. Все 5 лет учебы Эулалия активно занималась общественной работой, интересовалась жизнью студенческого коллектива. Студентка рекомендована для работы в высших учебных и научно-исследовательских заведениях своей страны.

Студенческая жизнь богата разнообразными событиями. Лекции, семинары, лабораторные работы, практика, научные исследования. Помимо всего этого были экскурсии по Одессе, в другие города Советского Союза, конкурсы, конференции, отдых в интерлагере «Мирный», спортивные состязания, работа в студенческих строительных отрядах. Все это останется в воспоминаниях на всю жизнь.

Нет для специалиста более почетной задачи, чем задача нести знание и культуру своему народу, активно бороться за мир во всем мире, за демократию, прогресс и социальную справедливость. И мы надеемся, что наши выпускники приложат все свои силы, знания и молодой энтузиазм для осуществления своих добрых помыслов.

Желаем вам успехов на этом пути!

М. ЧЕСНОКОВ,

проректор по международным связям.

Л. ДОЛЕНКО,

декан по работе с иностранными учащимися.

ПРИЕДЕМ С УДОВОЛЬСТВИЕМ!

15 иностранных студентов успешно защитили свои дипломные работы на физическом факультете. Среди них 7 человек из ГДР, 5 — из Республики Куба и 3 студента из Гвинеи.

С четырьмя выпускниками из ГДР мы встретились в деканате факультета. Знакомьтесь: Уве Гюнтер из Дрездена, Риберг Тронд из Потсдама, Штефан Мюллер-Пфайфер из Йены и Финке Уле из Берлина. Они провели несколько лет в стенах Одесского университета, получили специальность, подружились, между собой, с советскими ребятами, увлеклись научной работой.

— Конечно, учеба в Советском Союзе, и в таком городе, как Одесса, расширила круг наших представлений о жизни, о людях, — рассказывают немецкие друзья. Занятия научной работой в университете дали ощущимые результаты. Их научные работы печатались в физическом журнале в ГДР, готовятся к выходу статьи в советских научных изданиях. Уве Гюнтер, например, получил диплом I степени на республиканском конкурсе научных работ.

После I курса ребята вместе с советскими студентами работали в стройотряде физического факультета. Риберг и Штефан — в Калининской области, строили компрессорную станцию для газопровода. А Уве и Финке побывали в Казахстане, работали там на строительстве жилых домов.

— Какие проблемы возникли у нас в годы учебы? Пожалуй, единственная и наиболее существенная — трудно-

сти с библиотекой. В научной библиотеке университета собрана богатейшая подборка советских и зарубежных физических журналов. И в первые годы учебы мы продуктивно пользовались этими журналами. Но в последние годы доступ к ним был закрыт, что создало значительные трудности и в научной работе, и в подготовке диплома. В поисках литературы и во многих практических и теоретических вопросах нам помогали наши научные руководители. Мы благодарим профессора В. М. Адамяна, преподавателей А. И. Жука и Ф. А. Онуфриева за большую помощь в нашем становлении как специалистов.

За годы учебы нам посчастливилось посетить Москву, Ленинград — это прекрасные города, со старинной архитектурой, с неповторимой атмосферой жизни. В этом отноше-

нии Одесса им не уступает. Мы любим романы Ильфа и Петрова, и конечно, никогда бы не смогли понять юмор и обаяние Остапа Бендера, если бы не жили в Одессе.

— Каждые два года у нас на физфаке проходят встречи с выпускниками, которые живут и работают в разных странах, — говорит доцент В. П. Олейник — заместитель декана по работе с иностранными учащимися. — Мы заранее высылаем приглашения, и многие находят возможность приехать. Приглашаем и вас.

— С удовольствием приедем в Одессу.

Б. ВЕРНИКОВА.

Выпускники физфака студенты из ГДР Риберг Тронд, Уве Гюнтер, Штефан Мюллер-Пфайфер и Финке Уле, кубинец Карлос Морено и заместитель декана по работе с иностранными учащимися доцент физфака В. П. Олейник перед защитой дипломных работ.

Фото И. МОСКАЛЕНКО.

Честность, интернационализм и миролюбие советских людей. Мы в любую минуту могли ощутить их надежную помощь и поддержку.

Здесь, в окружении советских друзей, вдали от своей родины, мы не чувствовали себя одинокими. За эти годы мы много узнали о Советском Союзе, побывали в Москве, Киеве, Ленинграде, Кишиневе, Волгограде и других городах, близко познакомились с советским образом жизни.

Скоро мы покинем Одессу — этот солнечный город на берегу Черного моря. Мы счастливы, что много лет жили в городе, который стал для нас навсегда родным.

Мы сердечно благодарны нашему руководителю дипломных работ профессору Т. А. Бровченко и доценту Е. А. Жаборюк, которые помогли нам сделать первые шаги в науке. Мы благодарны всему профессорско-преподавательскому составу университета за знания, которые очень пригодятся в нашей дальнейшей работе на благо родины.

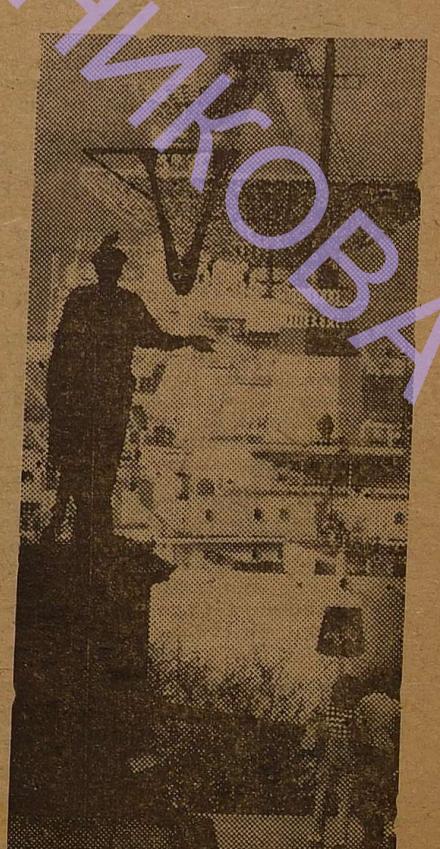
Д. АЛТАН-ОД,

О. ТУЯ,

Н. АЛЬГИРМАА,

выпускники

факультета РГФ, МНР.

ВСПОМИНАЮ

С УЛЫБКОЙ

Теперь я знаю, что город Одесса — крупнейший портовый, промышленный, культурный и научный центр на юге Украины. Другой сейчас представить себе Одессу не могу. С улыбкой вспоминаю, что впервые услышал об этом городе в сентябре 1980 года.

В первое время незнание русского языка создавало большие трудности в общении с людьми. Но благодаря усилиям преподавателей кафедры РКИ через полтора месяца я заговорил по-русски.

Хочется от души поблагодарить Тамилу Владимировну Ильинскую за то, что довольно быстро русский язык перестал быть для нас чужим.

Благодаря знанию русского языка и большой помощи со стороны преподавателя физического факультета Александра Васильевича Игнатова, доцента Георгия Гавриловича Чемерисона, моих научных руководителей, ректора, профессора Виктора Васильевича Седрюка и доцента Юрия Федоровича Вансмана я смог успешно завершить работу над диссертацией.

Трудно высказать все впечатления об Одессе, но одно могу сказать точно — этот город стал для меня родным. Очень хотелось бы еще раз когда-нибудь вернуться в этот красавец южный город.

За годы обучения в СССР я смог хорошо узнать советскую действительность. Это поможет мне глубже понять общественные процессы, происходящие в моей стране.

Мне довелось побывать во многих странах, но нигде я не встречал таких сердечных, открытых и дружелюбных людей, как в Советском Союзе.

На прощание хочу пожелать больших творческих успехов, здоровья, личного счастья моим коллегам и друзьям, а всему советскому народу — мирного неба и процветания.

НАСЕР ИСМАИЛ АЗИЗ,
аспирант, Ирак.

РАССТАВАЯСЬ

С УНИВЕРСИТЕТОМ

Для меня учеба в Советском Союзе имела особое значение. Как это прекрасно, когда люди из разных стран мира, разных континентов, представляющие разные народы, собираются, живут и учатся под одной крышей, и цель у них одна — получить отличные знания и опыт, накопленные советским народом, строящим коммунистическое общество.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

Я думаю, когда есть дружба между народами, то никогда не может вспыхнуть война на нашей планете. И сегодня все честные люди Земли должны бороться за мир, против угроз ядерной катастрофы.

Расставаясь с университетом, и в частности с юридическим факультетом, на котором я учился 5 лет, хочу выразить свою благодарность преподавателям русского языка, руководителю дипломной работы, кандидату юридических наук Н. Н. Шулько, всем преподавателям юридического факультета, сотрудникам деканата факультета и деканата по работе с иностранными учащимися.

Покидая стены университета, мы говорим «до свидания», потому что не теряем надежду на новую встречу.

ЗИЯУДДИН РОСТАИ,

выпускник юрфака, ДРА.

МЫ ЖИЛИ

ДРУЖНО

Мы учились 6 лет в Советском Союзе. Очень привыкли к Одессе, наше обожажение стало для нас родным домом. За это время мы многому научились.

В Одессе у нас появилось много друзей из разных стран мира. Мы жили дружно и хорошо понимали друг друга. Думаю, что эти 6 лет учебы — кусочек нашей жизни — навсегда останутся для нас самыми прекрасными и незабываемыми.

Мы всегда будем верными друзьями советского народа.

Выражаем огромную благодарность советским преподавателям и профессорам, особенно своим научным руководителям, которые нас научили многому. Самые сердечные слова благодарности хочу выразить доценту З. Е. Захаревой и другим преподавателям и сотрудникам биофака ОГУ.

Н. БАТСУХ,
выпускник биофака, МНР.

НАДЕЖНЫЕ

И ВЕРНЫЕ ДРУЗЬЯ

Мы, монгольские студенты, в этом году заканчиваем романо-германский факультет. Наши преподаватели учили нас, не жалея сил и времени, не только специальности, но и жизни. Преподаватели русского языка были первыми, кто помог нам изучить язык великого народа. Нам очень понравились сердечность, доброта,

